

i její oprávnění k rekursu proti usnesení exekučního soudu a marně stěžovatelé vytýkají napadenému usnesení, že jest protizákonné proto, že řečená firma nebyla podle zákona oprávněna k rekursu do právo-platného dražebního ediktu, zejména, ana vymáhající věřitelka uznala, že svršky v úvahu přicházející nejsou příslušenstvím exekvované nemovitosti. Z uvedených důvodů nebylo tudíž vyhověno dovolacímu rekursu, jenž uplatňuje jen nedostatek oprávnění řečené hypotekární věřitelky.

### Čís. 11247.

**Mezinárodní úmluva o přepravě zboží po železnicích, uveřejněná pod čís. 140 sb. z. a n. na rok 1928.**

**Jakákoli zvláštní úmluva mezi odesílatelem zboží a drahou v odesílací stanici o přepravě zboží, jest nepřipustná a neplatná, směřuje-li k rozšíření nebo ku prodloužení dodací lhůty v rozporu s ustanovením § 1 čl. 8 mez. úml. přepravní. V rozporu s tímto předpisem jest ustanovení přípojové smlouvy, že se zásilky považují ve smyslu železničního provozního řádu železniční správou za převzaté a odevzdané teprve, když vozy určené k odeslání jsou zařaděny do odjíždějícího vlaku.**

(Rozh. ze dne 10. prosince 1931, Rv I 1749/30.)

Firma O. v Hamburku zaslala dne 23. února 1929 žalující firmě vagon zboží, jenž došel žalující firmu až dne 12. března 1929. Žalobě proti dráze o odškodnění pro překročení dodací lhůty procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Jde o smlouvu přepravní na základě m. ú. ž. ze dne 9. července 1928, čís. 139 sb. z. a n. Žaluje příjemce. Kdežto dřívější normy m. ú. ž. mluvily o uplatnění nároků ze smlouvy přepravní vůbec, zejména o dodání nákladního listu a zboží, mluví nynější normy jen o právu příjemcově a o povinnosti železnice na dodání; čl. 16 § 1 odst. 1, § 2 mluví o povinnosti dráhy vydati příjemci ve stanici určení nákladní list a zboží, odst. 2. ukládá příjemci povinnost zaplatiti dráze pohledávky, vyplývající z nákladního listu, § 3 vyhrazuje příjemci právo žádati na železnici, by mu po příchodu zboží do stanice určení odevzdala nákladní list a vydala zboží. Ostatní nároky ze smlouvy přepravní může příjemce uplatniti teprve nabytím legitimace. t. j. přijetím nákladního listu a zboží, mezi něž patří i nárok z překročení dodací lhůty (čl. 40, § 2/2, čl. 41 § 1, zaplatil-li příjemce částky podle smlouvy přepravní, § 3 odst. 3 příjemci od okamžiku, kdy buď dostal nákladní list nebo uplatnil práva, která mu přísluší podle čl. 16 § 3). Jde o nárok z překročení lhůty dodací a aktivní oprávnění žalobce jakožto příjemce není v souzeném případě napadeno, také mu právo k žalobě přísluší, neboť není sporu o tom, že dostal od dráhy i nákladní list i zboží na něho adresované. Jde jen o to, zda se může dráha dovolávati zvláštního ujednání, nepopřehého ve sporu a dotvrzeného listinou ve sporu založenou, mezi

odesílatelem sporné zásilky a dráhou stanice přijímací toho obsahu, že zásilky ve smyslu žel. provozního řádu jsou správou dráhy převzaty a k dopravě odevzdány teprve, když vozy určené k odeslání jsou zařazeny do vlaku odjíždějícího, čili nic. Jest nesporno, že tu jde o celou vagonovou zásilku naloženou samým odesílatelem a dráhou ve smyslu uvedeného ujednání k dopravě převzatého, že jde o mezinárodní nákladní list, na němž jako den ujednání smlouvy přepravní vytištěno jest razítko stanice podací den 23. února 1929, je dále nesporno, že dotýčný vagon dráhou přijímací zařazen byl do odjíždějícího vlaku až dne 2. března 1929. Ve směru tom jest poukázati na ustanovení čl. 6 § 7 odst. 2 m. ú. ž., že jest zakázáno nahrazovati nákladní list jinými listinami nebo připojovati jiné doklady, než ty, jež tato úmluva dovoluje. Předpisují-li to však zákony a řády platné ve stanici odesílací, musí odesílatel kromě nákladního listu sepsati listinu, určenou k tomu, by železnici zůstala jako důkaz o přepravní smlouvě. Taková listina zůstane tedy u železnice stanice odesílací a odevzdání její příjemci není třeba. Tak tomu bylo i v souzeném případě. Odesílatel měl s dráhou ve stanici odesílací sjednanou smlouvu, podle níž u celovagonové zásilky, určené k přepravě, tedy k odeslání, zásilka ve smyslu železničního provozního řádu správou dráhy k dopravě byla převzata a odesílatelem k přepravě předána teprve tím okamžikem, kdy dotýčný vagon byl zařazen dráhou do odjíždějícího vlaku (čl. 14 § 1 m. ú. ž.). Touto smlouvou jest vázán i příjemce. Takovému zvláštnímu ujednání mezi odesílatelem a dráhou není nijak na závalu ustanovení čl. 8 m. ú. ž., neboť ten stanoví, že smlouva přepravní je sjednána, jakmile stanice odesílací přijala ku přepravě zboží s nákladním listem, což však neznamena, že se přijetí musí státi současně, dání zboží k přepravě řídí se zákony a řády platnými ve stanici odesílací (§ 1 čl. 14 m. ú. ž.). Čl. 11 m. ú. ž. sice stanoví v § 1, že dodací lhůty tam uvedené nesmějí překročiti nejvyšší mez tam uvedenou, ale odvolává se tu podle § 5 na čl. 8 § 1, tedy na to, kdy je sjednána smlouva přepravní, od níž činí závislými dodací lhůty. Jelikož podle toho, co shora uvedeno, m. ú. ž. nevylučuje sjednání zvláštní smlouvy mezi odesílatelem a dráhou ve stanici přijímací o tom, kdy zboží celovagonové jest dráze ku přepravě předáno a jí ku přepravě převzato, jest v souzeném případě míti za to, že vagonová zásilka byla dráhou ku přepravě převzata nikoliv dne 23. února 1929, nýbrž až dne 2. března 1929, kterýmžto ujednáním je i příjemce vázán, že tedy v souzeném případě lhůta dodací započala běžeti až od tohoto převzetí podle zákonných ustanovení, takže v souzeném případě s ohledem na ostatní nesporné okolnosti v napadeném rozsudku uváděné, dráha nepřekročila dodací lhůtu.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

#### D ů v o d y:

Dovolání, opřenému o dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., nelze upřít oprávněnost. V souzeném případě jest rozřešiti otázku, zda připojová

smlouva, uzavřená 7. března (12. září) 1914 mezi ředitelstvím říšsko-německých drah a firmou O. v Hamburku, jež předala zboží říšsko-německým drahám ku přepravě na žalobkyni, jest pro žalobkyni závazná, takže, kdyby se podle ustanovení přípojové smlouvy mělo zboží považovati za převzaté drahou až 2. března 1929, nárok žalobní by nebyl opodstatněn, jinak by však, kdyby zboží bylo považovati za převzaté drahou již dne 23. února 1929, nárok žalobní byl opodstatněn. Stanoví-li se v § 1 čl. 11 mez. úmluvy čís. 140/28 sb. z. a n., že dodací lhůty nesmějí překročiti tamže stanovenou nejvyšší mez, a stanoví-li se v § 1 čl. 8 cit. mez. úml., že přepravní smlouva jest sjednána, jakmile odesílací stanice přijala ku přepravě zboží s nákladním listem, jest z těchto ustanovení zřejmo, že jakákoli zvláštní úmluva mezi odesílatelem zboží a drahou ve stanici odesílací o přepravě zboží, jež směřuje k rozšíření, nebo ku prodloužení dodací lhůty, odporuje shora uvedeným ustanovením mezinárodní úmluvy a jest proto nepřipustná a neplatná. Správnosti tohoto názoru svědčí i ustanovení § 1 čl. 21 cit. mez. úml., podle níž nejsou v žádném případě připuštěny jiné změny smlouvy přepravní než ty, jež jsou v tomto článku uvedeny. Podle ustanovení § 5 přípojové smlouvy považují se zásilky ve smyslu železničního provozního řádu železniční správou za převzaté a odevzdané, když vozy určené k odeslání jsou zařaděny do odjíždějícího vlaku. Toto ustanovení smlouvy, jímž se zřejmě rozšiřuje a prodlužuje dodací lhůta, odporuje řečeným ustanovením mezinárodní úmluvy a jest proto neplatné. Jde však kromě toho o soukromé ujednání mezi firmou O. a ředitelstvím říšskoněmeckých drah, jež má zřejmě na mysli přepravu zboží v území říšskoněmeckých drah, jak tomu nasvědčují slova »zásilky ve smyslu železničního provozního řádu« (rozuměj říšskoněmeckého), kdežto v souzeném případě jde o přepravu zboží podle mezinárodní úmluvy. Uznal-li tedy odvolací soud, že dovolatelka jakožto příjemkyně zboží byla přípojovou smlouvou vázána, neposoudil sporný případ po stránce právní správně. Vzhledem k tomu, co bylo shora vyloženo, platí jako den přijetí zboží ku přepravě den 23. února 1929, kteréhožto dne byl nákladní list opatřen razítkem stanice odesílací (§§ 1 a 3 čl. 8 cit. m. úml.), a, poněvadž jest nesporno, že dodací lhůta byla překročena úhrnem o více než 4/10, jest nárok žalobní ve smyslu ustanovení čl. 33 citov. mez. úmluvy opodstatněn a bylo proto dovolání vyhověno.

### Čís. 11248.

**Směnečný zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928.**

**Pro platnost závazku jiných osob podepsavších směnku nesejde na tom, zda příjemce podepsal vůbec nebo pod textem nebo jinde. Pro platnost podpisu trasáta a jeho směnečného prohlášení o přijetí směnky stačí, podepsal-li trasát na líci směnky kdekoliv.**

**Společenstva podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.**